ხელმძღვანელი და რედაქტორი ფურცელაძე, სასახლის ქ., სათ.-აზნაურო ქარვასლა

ცნობის ფურცელი

ყოველ-დღიური გაზეთი

ფასი გაზეთისა
ერთის წლით 6 მან., ერთის თვით 60 კაპ.
ცალკე ნომერი 3 კაპიკი
ფასი განცხადებისა
ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზე 10 კაპ., მეოთხეზე — 5 კ.

ნასის-მომწერნი გაზეთის დახაკვე ..., რედაქციის დილის 8 საათამდე და საღამოს 6—7 ... „შ. კ. ხიზ." წიგნის მაღაზიის.

ხელ-მოუწერავ წერილებს რედაქცია არ ბეჭდავს.

პირის-პირ მოლაპარაკება რედაქტორთან შეიძლება ყოველ დღე.

ტელეფონი № 363

Типографія и Редакція „Цнобисъ Пурцели"
Тифлисъ, Дворцовая ул. д. Дворянства.
Телефонъ № 339

წლის დამლევამდე
გაზეთი „ცნობის ფურცელი"
ეღირება 3 მან. 50 კაპ.

!!მიაქციეთ ყურადღება!!

ჩინეთის მაღაზია
დ. ფ. დემენტიევისა

გოლოვინის პროსპექტი, ზუბალაშვილის ... სობრანიეს გვერდზე.

ივემეთ ჩაი პირველი მოკრებისა 1898 წლისა
მშვენიერი ყნოსვისა და სასიამოვნო გემოსი

ჩაი და ყავა იყიდება წვრილად და პარტიობით

ყოველს მყიდველს ჩვენის ჩაისას დაეთმობა მანათზე აბაზი და საჩუქრად მიიღებს ჩინეთის, იაპონიის და სხვა საჭირო და საოჯახო ნივთს.

ვინც 12 ან მეტ გირვანქა ჩაის იყიდის ჩვენგან იმას
საჩუქრად მიეცემა ჩაის სერვიზი

... ჩინეთის და იაპონეთის ნივთებია საჩუქრებისა და ნობათებისათვის

მაღაზიები იმყოფება როსტოვ-დონზე, კიევში, ოდესაში, იალტაში, ნიკოლაევში, ეკატერინოდარში, ხარკოვში, ეკატერინოსლავში პიატიგორსკში და ტფილისში

!!მიაქციეთ ყურადღება!!

(100—54)

ც. გუნიას სტამბა

ბეჭდავს ყოველ გვარ სასტამბო საქმეს, სადარბაზო ბარათებს და სხვა.

ფასი ყველასათვის ხელ-მისაწდომია.

სამკურნალო და ამბულატორია
ს. ბ. თოფურიასი
ქუთაისში.

სამკურნალოში 50 საწოლია ავადმყოფთათვის მიიღებიან ავადმყოფნი: შინაგანისა, ნერვების, საქირურგო, თვალისა და დედათა ავადმყოფობისანი,

გადამდებ სენით ავადმყოფნი, არ მიიღებიან.

ავადმყოფთ სინჯავენ დილის 11 ... კეთ.. ნაშუადღევის 3 საათამდე. შინაგან და ნერვების ავადმყოფობას სწამლობს ს. ბ. თოფურია. საქირურგო თვალების ავადმყოფობას და სიფილისს ფ. ძ. ზერრატი.

დედათა ავადმყოფობას მკურნალი ქალი მ. თ. ძოზანი.

ამბულატორიასთან არის კაბინეტი, საექიმო და საბაქტერიოლოგიო გამოკვლევისათვის, ელექტრონით წამლობისათვისა და მასაჟისათვის.

სამკურნალო დირექტორი ს. ბ. თოფურია

Лѣчебница С. В. Топурія въ Кутаисѣ

უმაღლესი დეპეშა

განსვენებულის დიმიტრი ყიფიანის ქვრივს ნინა ყიფიანისას შემდეგი სამძიმარო დეპეშით მიუმართნია დედოფალი იმპერატრიცისათვის:

პეტერბურღი. დედოფალ იმპერატრიცას მარიამ თეოდორეს ასულს.

„წყალობა მოიღე! დიდად მწუხარე დედოფალო დედაო და ნება მოგვეც შენს ცხარე ცრემლთა ნაკადულს შეუერთონ მწარე ცრემლები ქართველ დედებმაც უავგუსტოესის შენის ძის უდროოვოდ აღსრულებისა გამო".

დიმიტრი ყიფიანის ქვრივი ნინო ყიფიანისა.

ამ დეპეშაზე პასუხად მიუღია პატივცემულ ნინო ყიფიანისას შემდეგი:

ვარვარიანო, ნინა ივანის ასულ ყიფიანისას.

„დედოფალი იმპერატრიცა გულითად აღელვებულ იქმნა თქვენსა და ქართველ დედებს მიერ აღიარებულის ნუგეშინისცემისათვის იმ დიდად სევდა-მწუხარებისა გამო რაც ეწვია მის დედობრივ გულს მათი უდიდებულესობა მადლობას გიძღვნით თქვენა და ქართველ დედებს.

ფრეილინა ეკატერინე ოზეროვისა.

ახალი ამბავი

*** **ცაფრების დაღადი.** მკითხველებმა უწყიან ჩვენის გაზეთიდან, რომ ზემო ქართლში სეტყვამ სულ ერთიანად გაანადგურა ოცი სოფელი.

ჩვენ შეგვიძლიან მოვიყვანოთ შემდეგი ციფრები: სეტყვა ნიადვრისაგან დაზარალებული ადგილის სივრცე შეადგენს თითქმის ათს ვერსტს სიგრძით და 3 ვერსტს და ზოგან ნაკლებსაც სიგანით. სეტყვისაგან არა თუ ჭირნახული და საქონელი განადგურდა, თვით გლეხკაცებისა და ზოგი თავადების სადგომებიც დაზიანდა ისეთი მძლავრი იყო სეტყვა. ამ ჟამად 4500 სული ულუკმა-პუროდ არის დარჩენილი. ფუთი ხორბალი ღირს მანათამდე. სულ უკანასკნელი რომ ვიანგარიშოთ, დამდეგ მოსავლამდე თითო სულს მოუნდება თითო თუმანი, სულ შეადგენს 45,000 მანათს. ყველაფერს რომ თავი დავანებოთ, მარტო შემდეგისათვის დასათესად მოუნდება დაზარალებულ გლეხკაცობას 12,000—15,000 ფუთი ხორბალი. აი ასეთ მდგომარეობაში არის დაზარალებულთა დღევანდელი ყოფა-ცხოვრების საქმე.

*** **ახალი დანიშნულება.** ლეჩხუმის მომრიგებელ-მოსამართლის თანაშემწედ დანიშნულია ბ-ნი პალჩიკოვსკი, ხოლო ბათომის მომრიგებელი მოსამართლის თანაშემწედ ბ-ნი რუდანოვსკი.

*** **რასტომიანი „შაჰინამე" ფირდოუსისა.** როგორც ვიცით ჩვენის სამწერლო ისტორიული მასალებით, სპარსთა ფირდოუსის პოემა „შაჰინამე" ქართველებს XII საუკუნეში უთარგმნიათ. შემდეგ საუკუნეში ეს თარგმანი დაკარგულა. XVII საუკუნეში, ეს პოემა კვალად სთარგმნა ხოსრო თურმანიძემ ლექსად, ამ თარგმანმა თავის დროსვე დიდი გავლენა მოახდინა ქართველებზე, ქართულ მწერლობის ასპარეზზე ძირითადი გავლენა მოახდინა, თვით მღაბიოთა გონებაც კი მიეთვისა ამ აღნაქვს და მისგან ცალკე „ბეჟანიანიც" კი გადააკეთა. დღეს ქართველ ერში „ბეჟანიანს" დიდი სახელი და მნიშვნელობა აქვს მითვისებული. ამას ყურადღება მიაქციეს თვით ევროპის ორიენტალისტებმა.

შევიტყეთ, რომ ეს ხელთ-ნაწერი დღეს უკვე ირკვევა ისტორიულად და დასაბეჭდათ მზადდება. შესწავლა და განხილვა უკისრია ისტორიკოსს მოსე ჯანაშვილს

ამ წიგნის გამოცემაც იმ ძველ წიგნებთა გამომცემელს წრეს ეკუთვნის, რომელიც ამას წინად ჩვენს გაზეთში იყო მოხსენებული. ამაზე შემდეგ უფრო ვრცელს წერილს დავსტამბავთ.

*** **პროფესორი მარის შრომა.** პროფესორი ნიკოლოზ მარრი ამ ჟამად შრომობს მეათე საუკუნის ტბეთის ეკლესიის ხელთ-ნაწერს სახარებაზე. ეს სახარება ჩვენს საუნჯეს შეადგენს და იმდენად საინტერესოა, რომ იგი გაც

ნობილ იქმნეს პირუთვნელად და მიუდგომელი დაფასება გამოქვეყნდეს.

*** **ქართული ხელთ-ნაწერები ეჩმიაძინში.** როგორც შევიტყეთ ამ წიგნის შრომის დამთავრების შემდეგ ნიკოლოზ მარრი ეჩმიაძინის სამკითხველოში მიემგზავრება სომხური ხელთ-ნაწერების გასაშინჯათ, ჩვენ ვიცით, რომ იქ რამდენიმე ძველი ქართული ხელთ ნაწერი წიგნები მოიპოვება. ამ წიგნების ცნობები დიდი ხანია ...ენში იციან, ხოლო ის კი არ ვიცით, თუ ეს წიგნები რა საგანს შეეხება.

კარგი იქნება, რომ ამ წიგნებს პროფესორმა ყურადღება მიაქციოს და ხსენებული წიგნების ნუსხა შეგვიდგინოს, მასთან მოკლე ბიბლოგრაფიაც რომ იქმნეს, მაშინ ჩვენ სრული ცნობა გვექმნება ეჩმიაძინის ბიბლიოთეკას ქართული ძველი ხელთ-ნაწერების შესახებ.

*** **გადამდები სენი ტფილისში.** 1 ივლისიდან 15 მდე ტფილისში გადამდები სენით ავად გამხდარან სახადით 12 სული, ყელ‍ჭირვებით 6 და ხუნაგით 3.

*** **ქუთაისი** სად არის ჩაკვამის მალა? ერთმა ჩიკვაიძის მომხრეთაგანმა, რომელსაც ჰკითხეს: აბა ერთი სთქვი რა მიზეზისთვის ხარ ჩიკვაიძის მომხრე, როდესაც გესმის, რომ ეს კაცი ბანკში თავის ადგილზე არ ყოფილა და ზარალის მეტი სიკეთე არა მოუტანია-რა ბანკისათვისო“, შემდეგი პასუხი სთქვა:

ბატონო მე არც კონვერსიისა, და არც სხვა საბანკო ოპერაციისა მესმის რა. მე ვიცი მხოლოდ— სანამ ჩიკვაიძემ აარჩევინა ჩემი თავი ბანკის დეპუტატად, მანამდე კაცი არ მკითხულობდა და არც არავინ მიცნობდათ. ახლა კი იმის წყალობით, რომ დეპუტატი ვარ, მთელი დასავლეთის მხარე საქართველო მიხსენიებს ყოველ დღე— ყველა მკითხულობს, ერთის სიტყვით ქვეყანაში გამოჩენილ კაცად მე ვიქენი ჩიკვაიძის მიზეზით, მის შემდეგ როგორ გინდათ, რომ ისეთი უბედურება გამოვიჩინო და ჩიკვაიძეს, რომელმაც ქვეყანაში პირველ მოღვაწეთა რიცხვში ჩამთვალა, ზდანოვიჩისა, ბაქრაძის, ნაზაროვის და სხვ. უპირატესად, გამომიყვანა, ავილო და შავი კენჭი ჩავუგდო.

თუმცა კენჭის ყრის პრაქტიკაში ამ გვარი უცნაური მოსაზრება პირველად გვესმის, მაგრამ იმ გუნდის მეკენჭეთაგან, რომლითაც ეს კენჭები ეკუთვნის—სრულიად საფუძვლიბნი არის! ამ გვარს მოსაზრებას კიდევ გაიგებს კაცი, მაგრამ ისიც ასეთი რეკლამა არ სჭიროდა, ვინც სრულიად დამოკიდებული იყო ჩიკვაიძისაგან და არასფერს მოელოდა—იმათ რაღა აქვთ სათქმელი?!

ჩიკვაიძის ერთგული სამსახური?

— არა!

საქმის, ცოდნა?

— არა!

საზოგადო საქმის უანგაროდ მობყრობა?

— არა.

მაშ რა, ეკითხებით ამ ხალხს, რომელსაც სიმხნეც კი არა აქვს, რომ პირბადე ჩამოიხადოს და საქვეყნოდ აღიარონ თავისი აზრი და პასუხად გეძლევათ ორჭოფი თავის მართლება, უშნო ღიმილი და სიტყვის ბანზე აგდება!

ნუ დაივიწყებენ ეს ვაჟბატონები, რომ უმთავრესი პასუხის მგებელნი, თუ იმ ბანკს, რომელსაც ოდესმე თავად-აზნაურობის სახელი ეწოდებოდა—რამე გაუჭირდა— პირველი პასუხის მგებელნი იქნებიან ესენი.

დეპუტატი.

*** **ტუსაღის გაპარვა.** გუშინ 16 ივლისს ნაშუადღევის სამის ნახევარ საათზედ ტფილისის მესამე მომრიგებელი მოსამართლის კანცელარიაში მოიყვანეს ტუსაღი პოლიციიდგან, რომელსაც ქურდობა თურმე ჰბრალდებოდა, პოლიციის დარაჯი კანცელარიაში შევიდა ქაღალდების ჩასაბაბარებლად და ტუსაღი კარიდორში დასტოვა; როდესაც გამობრუნდა ტუსაღის წასაყვანებლად იგი იქ აღარ დახვდა. ტუსაღს თავისთვის ეშველა და გაპარულიყო.

*** **ს. ვეჯინი** (სიღნაღის მაზრა) **დაქცეულობა.** „თავათ არ იყო ძმარიო, ნათქვამია ზედ დაასხიან წყალიო“—და სწორეთ რომ ჩვენი საქმეც ასეა. ჯერ აქამდისინ რა იყვნენ მოუსავლობისაგან და მოვალეებისაგან შეწუხებულნი ჩვენი სოფლის გლეხკაცობა, როცა ტყე მაინც ახლო ჰქონდათ და აქედამ როგორც იყო იოლს მიდიოდნენ და ეხლა, როდესაც ტყე დაიკეტა და არავის წკირსაც არ გამოატანინებენ ამის შემდეგ, ეხლა ხომ უფრო უარესად მო...ლით შევიწროვება და შეწუხებ... გარდა ამისა მთელ სოფელში ე...თი ხეირიანი გზა არ არის, ა... რომ ერთი საპალნიანი ურმის სა...ლამდის მიგორებას უნდა მოუ...დეს—ხოლმე სამი-ოთხი უღელ... საქონელი; ნამდვილი გულშემატკივარი წინამძღოლი და შემბრალებელი რომ ვსთქვათ, არა ჰყავს. და... მართლა რომ ეხლავე გაწყალებულ... ძმარსავით არის ჩვენი სოფელ... ნიათ გამოლეული. ან კი, საკვირველია, ამ პირობებით როგორ... უძლებს ჩვენი გლეხი კაცი ამდენ... ხარჯსა და ბორჯს, როგორც ჩვენს... სოფელსა აქვს.

— **მოსავლის შესახებ.** კიდ... მადლობა ღმერთს, რომ ეს ორ... თუ სამი წელიწადია მოსავალ... ცოტათ თუ ბევრად, ხელს უ... ყობთ, თორემ თქვენს მტერს, რო... გორი ცუდი დღეც დაადგებოდ... ჩვენს სოფელს. წელს თუმცა „ყვე...ლას სტუმარი“ სეტყვა ჩვენი... სოფლის ჰაერმა არ შემოუშვა თა...ვისს მიდამოში, მაგრამ თუ სე...ყვა ვერაფერს გახდა, გოლვამ ... ვისი დამართა როგორც ვენახებს... აგრეთვე ყველა მიწის მოსავალს. პურის მოსავალიც წელს ძალიან მცირეა ჩვენში. ვენახებს წელ... გვარიანად ესხა, მაგრამ ჯერ გოლ...ვამ ძალიან შეათხელა მტევანი ... რაც დარჩა იმისი იმედიც არ ... ჩვენ გლეხ-კაცს, მანამ ყურძ...ნავში ჩაყრილს არ დაინახავ... რადგანაც იმ დრომდისინ ვენახებს... ბევრი ხიფათი მოელის.

— **უსარგებლო წარმოდგენა.** შარ...შან კიდევ რის მეცადინეობით დ... გაჭირვებით, როგორც იყო, მ... ვახერხეთ წარმოდგენის გამართ...

მსოფლიო გამოფენის გამო პარიზში.

მოწვევა ტფილისისა და ქუთაისის გუბერნიის მემამულეთა, რომ მიიღონ მონაწილეობა პარიზის მსოფლიო გამოფენაზე 1900 წელს.

თუმცა ტფილისის და ქუთაისის გუბერნია სავსეა ყოველგვარის სიმდიდრითა და ბუნების უხვებითა და მრავლად იპოვნით ამ ქვეყნებში მადნეულობასაცა, სხვა და სხვა მცენარეულობასა და ცხოველ-პირუტყვსაცა, აგრეთვე სასოფლო მეურნეობის ნაღვაწ-ნაამაგევს, მაინც ზემოხსენებულის გუბერნიების მემამულენი დიდს გაჭირვებაში არიან, რადგან არ ეხერხებათ რიგიანად გამოიყენონ და მოიხმარონ სიმდიდრე და სიუხვე ბუნებისა.

რაკი საკმაო ფული და თანხა არ არის, რომელიც ისე საჭიროა ბუნების სიმდიდრის მოსაპოვებლად და სასოფლო-სამეურნეო წარმოების განსაკარგებლად, აუარებელი უხვება ჩვენის ქვეყნისა დღემდე ამაოდ სძევს და ყოველი დარგი სასოფლო მეურნეობისა ყოვლად დაცემულია და დავარდნილი.

თითოეულს ჩვენს მემამულეს, რომელიც კი ჰგრძნობს, რა გაჭირვებულ ყოფაშიაცა ვართ დღეს ეკონომიურად, ის უნდა ენატრებოდეს, რომ რაც შეიძლება ბევრმა კაპიტალისტმა გაიგოს და შეიტყოს, რა ულეველი სიმდიდრეა ჩვენს ქვეყანაში; ის უნდა ენატრებოდეს, რომ მოვიზიდოთ ბლომად ფულის პატრონები და საქმეცნიერო ცოდნით აღჭურვილნი კაცნი ჩვენის ქვეყნის სიმდიდრის გამოსაყენებლად და ჩვენის წარმოების გასაუმჯობესებლად.

ამ ნატვრის აღსრულებისათვის ბევრგვარი ღონისძიება არსებობს და მათ შესახებ აქ ლაპარაკის გაგრძელება არ შეიძლება; მაგრამ უეჭველია, რომ ამ ღონისძიებათა შორის უნდა ჩაითვალოს პარიზში განძრახული მსოფლიო გამოფენაცა; იქ, იმ გამოფენაზე ჩვენ შეგვიძლიან დაახლოვებით გავაცნოთ დიდ-დიდნი წარმომადგენელნი მსოფლიო ვაჭრობისა, როგორც ჩვენის ბუნების ულეველ სიმდიდრესა, ისე ჩვენის სასოფლო მეურნეობის სხვა და სხვა ნაწარმოებსა.

ამასაც ნუ დავივიწყებთ, რომ თუმცა ჩვენი სასოფლო მეურნეობის კულტურა და მრეწველობა პირვანდელ მდგომარეობაშია, მაინც ზოგიერთი იმისი დარგი, როგორც მაგ. ღვინო, ხილეული, ხორბლეული, მატყლეული, აბრეშუმეული, შალისა და აბრეშუმის ქსოვილები და სხვანი და სხვანი დღესაც მოცილეობას უწევენ მსოფლიო ბაზარზე ევროპის ამ გვარსავე ნაწარმოებსა, რადგან თვითეული ეს დარგი მაღალის ღირსებისაა. მაგრამ, სამწუხაროდ, ამ სახარბიელო მოცილეობით სარგებლობენ არა თვით ჩვენი მემამულენი, არამედ ჩარჩი ვაჭრები, რომელნიც ჩალის ფასად ყიდულობენ ჩვენს ნაწარმოებსა და მეტის-მეტად ძვირად კი ჰყიდიან ჩვენის ქვეყნის გარეშე.

მემამულეთ მხოლოდ ისა აქვთ აზრად, რომ ყოველ მხრივ, გააცნონ წარმომადგენელნი კაპიტალისა და სატეხნიკო ცოდნის ტფილისისა და ქუთაისის გუბერ...ნიებსა; ამიტომ მიმართავენ მ...მულეებს ზემოხსენებულ ორ... გუბერნიისას, რათა დაეხმარნ... აზრის განხორციელებისათვის ... რომ მიიღონ მონაწილეობა პარიზის გამოფენაზე.

პარიზის მსოფლიო გამოფენა დაიწყება 3 აპრილს 1900 წ. და გათავდება იმავე წლის 24 ოქტომბერს. ჩვენის ექსპონატების განყოფილებას მოსაწყობად და მათ დასალაგებლად შესაფერ ადგილზე იმ პირთა ჩვენებით, რომელთაც მინდობილი ექნებათ 1900 წ. პარიზის მსოფლიო გამოფენაზე რუსეთის განაპირა ქვეყნების (მათ შორის კავკასიის) განყოფილების მოწყობა, ამორჩეულია კომიტეტი, რომელიც იკისრებს ყოველგვარს შრომასა და ხარჯსა, რომელიც კი საჭირო იქნება, რომ მიიღოს

...სავე სასოფლო სკოლის სა-
...ვებლად, რომ ეგები რაიმე
მწეობა მძლეობდა ჩვენს სო-
...ოს მაგრამ ჩვენმა შრომამ და
...მ სულ ამაოდ ჩაიარა და რო-
...ც თქვენ გინახავთ იმ წარმო-
...ის შემოსავალი, ისე ჩვენ,
...კა შემოსავალი კარგი უნდა
..., რადგანაც საზოგა-
...ბა ძლიან ბლომათ დაესწრო
...ოდგენას. ვინ მოსთვლის კი-
...რამკენ ნაირი უწესოება და
...ართლობაა ჩვენს სოფელში.
...მერთმანი, დროა ამდენ უწე-
...ბას და შეწუხებას მიაქციოს
...ოვანი ყურადღება, ვისიც ჯერ
..., რომ ჩვენი ამდენი თქმა და
...ილი ტყუილ ლალადად არ დარ-
...ს.

ვეჯინელი

*** **შემოქმედი.** (გურია) ქურ-
...ბის შესახებ. 9 ამ მკათათვეს
...ვლადიმერ ნაკაშიძეს გაუ-
...ხეს სახლი ღამით და გაიტანეს
...კა ბეჭ... ...ა, რადგანაც შეუ-
...ეს, ბაბბა რავდენიმე გირვანქა
...ანი. იმედია, მართალი კაცე
...რ დამალავენ ქურდსა და წა-
...ვგინენ ვისიც ჯერ არს.
...ისთანა შემთხვევა აქ მრავა-
... ამ ორი კვირის წინად ს.
...ში გაუტეხეს ბეღელი და
...ოლიათ. კიდევ გაუტე-
...ომბისეს დასხ.

სამკურნალო ცნობა

სისხლ-ნაკლები ადამიანი.*) სოფლის ბავშვები ბედნიერნი არიან, რომლებიც სუფთა თავისუფალს ჰაერში იბადებიან, მათ ახლო მშვენიერი სუფთა მდებარეობა უძევთ წინ, რომელშიაც დილით საღამომდე ცელქობენ და დახტიან ნუკრებივითა და საღამოთი კი ტკბილად იძინებენ, რა ქნან იმ ბავშვებმა, რომლებიც იბადებიან საშინელ ნავარდნილ სარდაფებში და მზის სხივი ძლივს-ძლივობით უჭყრიტინებს, ისეც მცირეს ხნობით, არ აქვთ ბავშვებს ფართო ეზო და მინდორი, სადაც შეეძლოთ თავისუფლად გავლა-გამოვლა. არც ზოგიერთა სასწავლებლების შენობებია რიგიანის ჰიგიენურს პირობებით აშენებულნი. იმ დროს, სწორედ, როდესაც ბავშვების სხეული თხოულობს მოძრაობას, სუფთა ჰაერს და რიგიან სხეულის ვარჯიშს, სწორედ მაშინ უხუთავენ სულს ვიწრო სკოლის შენობებში, ... მართლაც თვალი გადავავლოთ ჩვენ მოზარდს თაობას, როდესაც სასწავლებლიდგან ბრუნდებიან, მათ შორის სახეზედ რადაც ...ანდულობის ბეჭედი აზის, არ იღიმებიან. ან კი რა გასაკვირველია, რომ მგრეც იყოს, განა სახუმარო საქმეა დილის რვა საათიდგან ...სწყობილი, ვიდრე ნაშუადღევის სამ საათამდე ჰაერ წამხდარ საკლასო ოთახებში ატარებენ. ...ლა ... ... ზედ დაუმატოთ, რომ ...შუადღევ... შემდეგ უნდა მოწამლუ... ...უნდეს მეორე დღისთვის გაკვეთილების მომზადებას, ადგილი წარმოდგენია რანაირად უნდა დასუსტდეს ...აწვილი ამ გვარ ცუდ დღიურს პირობებში მუშაობისა და უ ჰაერობისა-
გან. მართლაცა და იშვიათათ შეხვდებით, რომ ეხლანდელი მოზარდი თაობა ...უსუ... და სისხლ ნაკლები არ იყოს. ვაჟები თუ ამ გვარ მდგომარეობაში არიან ჩაგვიგნულნი, ქალები ხომ მეტი ნაწილი სახლში ატარებენ თავიანთ ცხოვრებას და თვით ბუნებითაც, შედარებით ფიზიკურად ჩამორჩენილნი არიან და მაშასადამე სისხლ ნაკლები უფრო ქალებთაგანი იქნებიან.

მართალია, ჩვენ ზევით მოვიხსენიეთ, რომ სოფლის ჰაერი საკუთრივ მოქმედობს სოფლის მცხოვრებლებზედ, მაგრამ ამ პირობას სხვა მრავალი ...ქარო პირობები ედობებიან და ბავშვის თავისუფალ ბუნებას ამახინჯებენ. სოფლის მოზარდი ვერ იკმაყოფილებს ...ეყაერის საჭმლით, რის გამო სხეულ... ჰკარგავს საჭირო სითბოს და სა... გრძნობს. სიცივის მოსამორებლ... ...ჭირო თბილი ტანთ-საცმელი ... ამის შოვნა კი სოფლად ძნელი სიღარიბისა გამო და იქაური ბავშვებიც სისხლ ნაკლებნი ხდებიან ...ვილით მუშა ხალხი, რომლებიც მადაროებში და ქარხნებში მუშაობენ, რაც უნდა ...ვარიანი კვება ჰქონდეთ, მაინც ფერ ნაკლულნი სისხლ ნაკლულნი, მობოშებულნი არიან, ეკარგებათ მადა და შემდეგ ...ნეულდებიან, რადგანაც მთელი დღე ის მუშაობენ მიწაში, რომ მზის სხივს ვერა ხედავენ და სადაც მზე არ უდგება იქ არც სიცოცხლეა. არც განათლებული ხალხია ჩავარდნილი კარგს მდგომარეობაში, მათი ქალაქური ცხოვრებაც მეტად ცუდ პირობებშია. მთელი დღე სხედან ერთ ადგილას და თავ-ჩაღუნულნი მუშაობენ ოთახის გაუწმენდავს ჰაერში, მზეს ისინი მხოლოდ რამდენიმე ხნობით ფანჯრიდანა ხედავენ და დანარჩენი დრო უმზეოთ არიან. ამათი მხვედრი სამშია და იმავ... ნიც სხეულდებიან და სი... ნი ხდებიან. ეგელა ზევით პირი თვით მდგომარეობა ... პირობებში და ვერც შეუძლიან ... ამ გზას. რადგანაც ცხოვრების ... ხოვნილება აიძულებს ეწვალოს ამ... მავნებელს ცხოვრების კალაპოტში ბევრნი იმისთანანიც არიან, რომლებსაც არავითარის გაჭირვება არ აქვს და თავის თავს უმიზეზოთ ასნეულებენ. მათ შესახებ შემ... ...ცემისთვის.

ინჯან.

(შემდეგი იქნება)

*) იხ. „ცნ. ფურც.“ № 867

ყურმოკრული საუბარი

ერთმა ცნობილმა ქალმა ცნობილსავე კაცს (ცოლქმარნი იყვნენ) ბარათი მისწერა და, რადგან რუსულთან ცოტათი მწყრალად იყო, ამიტომ ადრესების წერა მაინც და მაინც არ ეხერხებოდა, მაინც გაჭირვების დროს აულია და მიუწერია თავის ქმრისათვის:

სტანცია ჩილადიდი, „ქელეზნი ნაჩალნიკუ“ და სხვა

ეს ბარათი, თურმე, დიდხანს დადიოდა სხვა და სხვა ადგილებში, რადგან „ჟელეზნი ნაჩალნიკი“ (რკინის უფროსი) ვერსად ვერ ეპოვნათ. მერე სრულებით შემთხვევით თვით იმ „ჟელეზნ ნაჩალნიკს“ უნახავს ... წერილი და მაშინათვე მიმხვდა, რომ იგი უთუოდ ჩემი ცოლისაგან იქნებაო, გაუხსნია კიდეც და მართლა მის ცოლისაგან აღმოჩენილა. იქვე მდგომი ფოსტის მოხელე შეეკითხა, თურმე სადგურის უფროსს:

— როგორ მიხვდით, რომ წერილი თქვენი ცოლისაგან იყო.

— ამას, ჩემო ძმაო, რაღა მიხვედრა უნდა „ჟელეზნი ნაჩალნიკი“ და

...ნატები და ქვემორე მოყვანი ცნობანი ამავე ექსპონატე...საზებ; აგრეთვე, რომ გაგ...ას ის ექსპონატები პარიზში, ... იქნება განსაკუთრებული ...მალგენელი მემამულეებისა ...ნენტებისა, რომელსაც თა...როზედვე მიეცემა ვექილობ...ალდი, რომ უფლება ...ეს პირობით შეეკრას ყვე...ვინც მოინდომებს ჩვენის ...ტების შეძენას, ან ვინც ...ას ჩვენის მადნეულობის ...ბას. რათა უფრო ვრცლათ ...ან კაპიტალის წარმომადგე... სიმდიდრე ჩვენის ქვეყნი...ებულია დაფუძნდეს პარიზ...დამო ბიურო, სადაც შეკრე...ქნება ყოველგვარი ცნობე...ახებ ჩვენი ...ეყნის ნაწარ...

...ოვნის უპირველესი აზრი ... რომ ტფილისისა და ქუ...მემამულეებმა შეატყობი...ხსენებულ კომიტეტს — ...ეიძლება მალე — თუ მოხსე...ნებულ ...ნაწარმოებთა შორის რა აქვთ თავიანთ მამულში და ზედ დაურთონ საჭირო ცნობანიც ამ ნაწარმოებთა შესახებ: რაოდენობა, რამდენი ფუთია ...ნუ რა ზომისა და წონისაა ...მოები, რა ალაგას არის (გუ... მაზრა, სოფელი და სახელწოდება იმ მამულისა) და სხვა ცნობანი.

სია ნაწარმოებთა და საგანთა, რომლების გაგზავნა პარიზის ...მოფენაზე 1900 წლისა სასურველია.

ხვნა-თესვა: ... ხორბალი, ქერი, სიმინდი.

ზეთის გამოსახდელად ხმარებულნი მცენარეულობანი: ნიგოზი, სელი, შირბახტი, გენაგერჩაკი, ზეთის ხილი და ყოველ გვარი ... რომელიც იხდება ამ მცენარეთაგან

მცენარენი, რომელნიც ძაფად იხვევ...: ბამბა, რამი (ჩინეთის ჰინჰარი) კანაფა, სელი.

თამბაქო.

საღებავი და სამღებრო მცენარენი: ...არქალანი და თუთუბო.

...ძირტკბილა.

ბაღოსნობა და მებოსტნეობა: ყურძენი, ვაშლი, მსხალი, ნუში, ქლიავი, თხილი და სხვა საბაღო და საბოსტნო ნაწარმოები, რომელიც გაუფუჭებლად შეიძლება გაიგზავნოს.

კონსერვები: ბურაბა, საზამთროდ შენახული ბოსტნეული.

ჩირად და ჩამიჩად შენახული ხილეული; ტყლაპი, თათარა.

...ორად და შაშხად შენახული ხორცეული: შინ აზრდილი ფრინველი, ლორის ..., თევზი, ნანადი...

...: ... და სხვა ...ურის და ლი...

მეაბრეშუმეობა და ...აბრეშუმი, თაფლი, ...თელი.

მეტყ...ობა: კაკა... ...ბა, წიფელი, ...ი); ...ფნა, ...ის ... ...ლი და სხ... ...

დანა, თიხისა და ქაშანურის ჭურ...ჭელი, იარაღი, საოქრო-მჭედლ... ნივთები. მაუდეული, შალეულ... თივთიკი, თავსახვევები, ხალი... ფარდაგები, ნაბდები, ქეჩები ... ქუდები, აბრეშუმის ქსოვილები...

მადნეული: ნავთი, გუდრონ... ასფალტი, კირი, გლაუბერის ... რილი, ქვა-ნახშირი, ანტრაციტ... გიშერი, სათი, რკინა. სპილენძ... თუთია, ტყვია, ვერცხლი, ოქრ... ქვა-გუნდა, კობალტი, ვერცხლ... წყალი, გოგირდი, ქვის მარილ... ლიტოგრაფიის ქვა, მარმარილ... ინკუზორიის მიწა ...ის ნა... (ოფსიდიანი)

მატყლეულ-ტყავეულობა ...ი წვრილფეხობისა: ... ...ი ჯ...ისა ...

...ეს მეტი სადღაა დუ-

...ათათო?

...ემთ კარგო, რომ ვინც ...ებს დიახაც „ეელეზ-... უნდა იყოს. აგერ ოცი ...ღუთით გავუძლეი და თუ ...ეინის კანცლერს ეძახდნენ, ...ფერი არა მაქვს დამსახურებუ-...ახელი „რკინის კაცისა!"

...ლი აზრები

— ...ყოველს გონიერ ...ს რჩევა ჰკით-...ე და ისე განავითარე შენი აზრები.

— სიხარული მალე იგიწყება, ...უბედურება კი არასოდეს.

— ხანდისხან მდუმარეობით ჩვენ ...ერთ ბევრს თანაგრძნობას ვუცხადებთ ...ებს და ნათესავებს ვიდრე მა-...ედ და პრტყელ-პრტყელ სიტყვების ...ს-რეხით.

— ყოველთვის იქონიე ხოლმე თან ...ერთხადე და სათნოებას, პირველი და-...ავს ყოველივე ზარალისა და უსია-...ენებისაგან, ხოლო მეორე ჩხუბისა ...დავისაგან.

წვრილი ამბავი

...უხნეო გაზეთი. დანიის სატახტო ...ლაქში კოპენჰაგენში ამ ჟამად ძალიან ...ლაპარაკობენ ერთის ...„Forposten"-ის საქციელის შესახებ. ხსე-...ებულ გაზეთის გამგეთ ერთის ცირკის ...ირექტორს დიუკანდერს წინადადება მი-...ვეს, თუ თვიურად გადაგვიხდი სასყიდე-...ს მოგვცემთ, ყოველთვის ვაქებთ თქვე-...ის ცირკის წარმოდგენებსაო. რადგანაც ...ირექციამ უარი შეუთვალა, გაზეთმა ...დღე დაიწყო წერილების ბეჭდვა, ...ამლებშიაც საშინლად აძაგებდა ცირკის ...მოდგენებს და ხშირად დირექტორის ...ჯერს ცხოვრებასაც ეხებოდა ხოლმე. ...დროს „პატივცემული" რედაქცია ...აიბარებინა დირექტორს და უთ-...თუ ჩვენს წინადადებას არ მიი-...ბს დღეს დავაყრითო. ბოლოს ...მა ვერ მოითმინა და საჩივარი ...დაქციის წინაამდეგ. გამოძიების ...დააპატიმრეს გაზეთის რედაქტო-...აქციის მდივანი, რომელიც მოსა-...ლ დადიოდა ხოლმე დირე-...და ის თანამშრომელი, რომე ...ილებსა სწერდა.

...დეპეშები

(...თის დეპეშათა სააგენტოსაგან).

...ურგი. 14 ...ლისს პე-...ტაძარში დაასაფლა-...ღვთივ განსვენებუ-...ცესარევიჩის ...სის წარმომადგენელნი, სამხედრო და სამოქალაქო უწყებათა წარჩი-ნებულნი. 11 საათზედ ტაძარში მობრძანდნენ: ხელმწიფე იმპერა-ტორი, ხელმწიფა იმპერატრიცა მარიამ თეოდორეს ასული. ხელ-მწიფე მემკვიდრე და დიდი მთა-ვარი მიხეილ ალექსანდრეს ძე, სამეფო გვარეულობის ყველა წე-ვრი, დანიის პრინცი ვლადიმირი, დანიის მეზღვაურთა დეპუტაცია, მხედრობის ყველა ნაწილისდეპუ-ტაციები, სადაც-კი ღვთივ განსვე-ნებული ცესარევიჩი შეფად იყო ანუ სიაში ირიცხებოდა. მიტრო-პოლიტმა ანტონიმ წირვა კურთ-ხევა და განსვენებულს წესი აუ-გო. წესის აგების შემდეგ, ხელ-მწიფე იმპერატორმა და სამეფო გვარეულობის წევრებმა, ასრეს-რა კუბო, სასაფლაომდე მიიტანეს. მას შემდეგ, რაკი მათ ...იდე-ბულებამ და მათმა უმ...ესო-ბამ კუბოს ქვიშა მიაყარეს, სასა-ფლაო ამოავსეს. ნაშუადღევის ...საათ. ც 20 წუთ. მათი უდიდ...ბუ-ლესობა და მათი უმაღლესობა პეტრე-პავლეს ციხიდგან წაბრძან-დნენ.

პარიზი. ნაციონალის...ების გა-ზეთები წინააღმდეგობას აცხადე-ბენ პელიეს გადაყვანისა და ნერ-გიეს დასჯის გამო; ამბობენ, რომ ...რენას სამხედრო სასამართლოს ზუსაშინებლად ჩაიდინა ეს მთავ-რობამო. ის გაზეთები, რომელნიც დრეიფუსის საქმის გადასინჯვის მომხრე არიან, ულოცვენ მთავ-რობას ასეთ გარდაწყვეტილებას, რომელიც იძულებულ ჰყოფს ოფი-ცრებს ანუ პატივი სცენ სამხე-დრო მოვალეობას და კონსტიტუ-ციას ანუ უნდა გამოეთხოვონ კარიერას.

„Goulois" ამბობს, რომ სამხე-დრო მინისტრმა პასუხი მოსთ-ხოვა ნეგრიეს იმ წერილის გამო, რომელიც მან ლუბეს გაუგზავნა, და რომელშიაც გენერალი ამხო-ულობდა, მხედრობას პატივი სცე-ნო, ვითომც ნეგრიეს ეპასუხე-ბინოს, რომ ეს წერილი უფლე-ბის აღმატებას არ მოასწავებდაო.

„Figaro"-ს სიტყვით, ვითომ ნეგრიეს ეთქვას, რომ მთავრობა თუ არ ამოიღებს ხმას, უმაღლესი სამხედრო საბჭო იხმარს ღონის ძიებასაო.

პარიზი. მეორე ..., რომელიც გენერალ...რმა მოახდინა პე...ეთი ...ალ... ...რა, რომე-...უ დისცი-...ეს. ამის მიუხე-...მა საჭიროდ ს... ...ო ვითარე ...რის პა...

მონტელიმარი. ლუბე მოვიდა აქ და მარსანში წავიდა დედის სანახავად. ხვალ პრეზიდენტი მო-ნტელიმარში დაბრუნდება.

ცეტინიე. პრინცესა იუტა დე-დით და ძმით მოვიდა ანტივარში და მაშინვე ზარბაზნების სროლით მიეგებნენ მათ. კნიაჟიჩები დანი-ლო და მირკო და დიდი მთავარი კონსტანტინე კონსტანტინეს ძე მათ დასახვედრად წავიდნენ. სადე-დოფლოს მიართვეს პურ-მარილი. სერები მშვენივრად არის გაჩირა-ღდნებული, პრინცესა როცა ნა-პირზე მოვიდა, ხალხმა ვაშა გა-უმართა მას. სამხედრო და სამო-ქალაქო უწყებათა წევრნი წარს-დგნენ მის წინაშე. პრინცესის მოსვლა ცეტინიეში ხალხს ამცნეს 21 ზარბაზნის სროლით. ქალაქში დიდი აღტაცებაა. სასახლეში სა-დღესასწაულო სადილი გაიმართა.

15 ივლისი

ბუქარესტი. მემკვიდრე ცესა-რევიჩის გვამის დასაფლავების გა-მო გარდახდილ იქმნა პანაშვიდი, რომელსაც დაესწრნენ: რუ...ელჩი, საელჩო წევრები, ... პრეზიდენტები, მინის...რები, ...ხელენი და ოფიცრები.

სტამბოლი. რუსეთის ს...ჩოს ეკკლესიაში გარდახდილ ...მნა პანაშვიდი მემკვიდრე ც...რევიჩის გვამის დასაფლავებ...მო. დაესწრნენ სადიპლომა...კორპუსის წევრები, ... დელეგატები და სხვანი.

პარიზი. პროფესორი ვე...რის ლიცევსა ვეილი, რომელ...თავისს მოსწავლეთ დრეიფუ...უდანაშაულობას უმტკიცებდ...დათხოვნილ იქმნა თანამდებობ...დგან

სტამბოლი. ეპისკოპოსი ცე...რეი ემანუელიანი არჩეულ იქმნ. სომეხ კათოლიკეთა ეპისკოპოსად. პაპიმ დაამტკიცა ეს არჩევანები.

კაპგაიტი. ხმა დადის, რომ კა-პის რესპუბლიკის პრეზიდენტი ერემოკაში მოკლესო. სრული მშვიდობიანობაა.

განცხადებანი

...ამკურნალო და სასარგებლო ...

კოჭორი და ...

ერთად ... ქა...

მოწონებული სამკურნალო ...
...დოვებული ორ...
...იყიდება მხოლოდ ო. კარნი...
ჩაზე ზუბალოვის სახლებში ...
დღობის წევრთათვის და მოწყ...
(100—47) ... ო. კარნა.

КУРСЪ БУХГАЛТЕРІИ,

...состоящій изъ слѣдующихъ предме...:

1) ...іи двойной итальянской по разнымъ отраслямъ торговой ...мышленности,
2) Коммерческой ариѳметики (банковыя и торговыя операціи),
3) Ариѳметики на счетахъ.
4) Коммерческой экономіи,
5) Торговыхъ и вексельныхъ узаконеній.

Преподаетъ И. Я. БРОНЪ-ФОНЪ-БРЕННЕРЪ, препод. тифлисскихъ учеб... заведеній.

Плата за весь курсъ 60 руб.

Курсъ 3-мѣсячный, при ежедневныхъ занятіяхъ въ теченіе 2 ...часовъ, по вечерамъ. Начало занятій— 1-е число каждаго мѣс...

За успѣшныя занятія лучшія аттестаціи отъ учебнаго началь...

Составленная И. Я. Бронъ фонъ-Бреннеръ книга «Коммерческая ари...тика» содержитъ въ себѣ VII отдѣловъ: 1) ариѳметич. вычисленія на сче... 2) монетныя вычисленія, 3) товарныя сдѣлки, 4) вексельныя операціи, 5) ...говыя товарищества, 6) банки и ихъ операціи, 7) биржевыя операціи (5...ачъ и таблицы). Цѣна 2 руб. Продается во всѣхъ книжныхъ магазина... ...втора: Михайловская ул., № 71. (100—...

...ბ. (ნ. ფურც.") გ. გუნია), რედაქტორ-გამომცემელი მ. შ...